

CATHERINE
HOKIN

Η κόρη
του διοικητή

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

 ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1933

«Η πομπή! Έρχεται!»

Ο ήχος εισέβαλε βίαια μέσα από τις ανοιχτές γυάλινες πόρτες και πλημμύρισε τη γεμάτη κόσμο αίθουσα υποδοχής με ένα υπόκωφο μουγκρητό, σαν η ίδια η θάλασσα να είχε εισχωρήσει στην ξηρά. Η Χάνελор τον ρούφηξε και η καρδιά της χτύπησε δυνατά καθώς ένας δεύτερος, πιο σταθερός θόρυβος διαπέρασε το πρώτο κύμα. Έκλεισε τα μάτια της, φαντάστηκε τη σκηνή που της είχε υποσχεθεί ο πατέρας της –τα κεφάλια που τινάζονταν πίσω, οι φωνές που εντείνονταν, οι σειρές των ενστόλων που παρήλυναν με τέλειο βηματισμό μέσα στη σκοτεινιά των δέντρων του Τιεργκάρντεν– και ανατρίχιασε.

«Μπορείτε να το ακούσετε;»

Η Χάνελор στριφογύρισε επιτόπου καθώς μιλούσε, περιμένοντας να δει κεφάλια να γυρνούν, μάτια γουρλωμένα από ενθουσιασμό, όπως ήταν τα δικά της. Καμία συζήτηση

δεν άλλαξε τον τόνο της στο ελάχιστο. Στάθηκε στις μύτες των ποδιών της και προσπάθησε ξανά.

«Δεν είναι ώρα να βγούμε στο μπαλκόνι; Δεν είναι ώρα να παρακολουθήσουμε;»

Κανείς δεν σταμάτησε να μιλάει. Κανείς δεν παρατήρησε πόσο φλογερός, ή μπορεί ενοχλητικός, ήταν ο ενθουσιασμός της. Κανείς δεν έδωσε καμία σημασία ούτε σ' αυτήν ούτε στον θόρυβο που ερχόταν απέξω. Η φωνή της Χάνελορ έσβησε, την κατάπιε η ατέρμονη δίνη των συζητήσεων και το τσουγκρισμα των γεμάτων μέχρι επάνω ποτηριών.

Τι τρέχει μ' αυτούς; Γιατί δεν τρέχουν στα παράθυρα;

Δεν μπορούσε να καταλάβει την αδιαφορία τους. Μα γι' αυτό δεν είχαν έρθει εδώ, για να παρακολουθήσουν την παρέλαση; Ο πατέρας της είχε πει ότι θα ήταν ο πιο υπέροχος εορτασμός που είχε ποτέ λάβει χώρα στο Βερολίνο. Ότι όποιος έβλεπε τις μαζικές τάξεις της *Στουρμαμπάι-λουνγκ**, της *Σουτσ-στάφελ*** και των βετεράνων της *Στάλ-χελμ**** να παρελαύνουν όλοι μαζί ποτέ δεν θα το ξεχνούσε

* Παραστρατιωτική οργάνωση, γνωστή με τα αρχικά SA (στα ελληνικά Ες Α, ή αλλιώς Τάγματα Εφόδου), προσκείμενη αρχικά στο Γερμανικό Εργατικό Κόμμα και στη συνέχεια στη μετεξέλιξή του, το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα του Χίτλερ. Ιδρύθηκε το 1921. (ΣτΕ)

** Μεγάλη εθνικοσοσιαλιστική οργάνωση, γνωστή με τα αρχικά SS (στα ελληνικά Ες Ες), ιδρύθηκε το 1925 ως παραστρατιωτικό σκέλος του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος. (ΣτΕ)

*** Παραστρατιωτική οργάνωση της Γερμανίας, η οποία ιδρύθηκε το 1918, αμέσως μετά την ήττα της Γερμανίας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. (ΣτΕ)

και ότι από πουθενά δεν θα είχε καλύτερη θέα απ' ό,τι από το ξενοδοχείο Άντλον. Δεν μιλούσε για τίποτε άλλο από την ώρα που είχε ανακοινωθεί στους πιστούς ο διορισμός του Αδόλφου Χίτλερ στη θέση του καγκελάριου, εκείνο το πρωί. Ο Ράινερ Φος είχε πάρει αμέσως ύφος ομιλητή. Παρόλο που το σπίτι μόλις είχε ξυπνήσει, εκείνος φούσκωσε το στήθος του και συγκεντρώνοντας την οικογένεια και τους υπηρέτες έπλεξε το εγκώμιο του Εθνικού Σοσιαλιστικού Κόμματος και της «νέας ελπίδας που έφερνε ο Χίτλερ» λες κι έβγαζε κήρυγμα στην εκκλησία.

Ακουγόταν, τουλάχιστον στα αυτιά της Χάνελор, κάπως γελοίος, παρόλο που όλοι οι άλλοι τον είχαν χειροκροτήσει ευγενικά την καίρια στιγμή. Κι αργότερα την ίδια μέρα, όταν εκείνος επανέλαβε τα ίδια λόγια με την ίδια συναισθηματική φόρτιση σ' ένα γεύμα που είχε παρατεθεί το ίδιο βιαστικά με τη διοργάνωση της αποψινής παρέλασης, οι καλεσμένοι του είχαν υποδεχτεί τα λόγια του με ένα βροντερό χειροκρότημα.

Τότε γιατί κανείς δεν ενδιαφέρεται ετούτη τη στιγμή για την παρέλαση;

Η αλλαγή στη διάθεση ήταν απίστευτη. Έκανε τη Χάνελор να θέλει να χτυπήσει κάτω το πόδι της, ακόμα κι αν αυτό ήταν κάτι που το έκαναν τα πιτσιρίκια κι όχι μία δεκάχρονη κοπέλα. Η βραδινή δεξίωση αποδεικνυόταν το ίδιο βαρετή όσο και η ομιλία που επισκίασε το μεσημεριανό γεύμα και που την έκανε σχεδόν να βαρεθεί θανάσιμα. Τα πάρτι υποτίθεται ότι ήταν διασκεδαστικά – ή τουλάχιστον έτσι πίστευε πάντοτε η Χάνελор. Όμως σίγουρα δεν ήταν πια έτσι. Τα τελευταία δύο χρόνια δεν ήταν καθόλου

διασκεδαστικά, από τότε που ο πατέρας της σταμάτησε να είναι ο Ράινερ Φος, ο εύπορος επιχειρηματίας, και είχε γίνει ο Ράινερ Φος Ομπεργκρουπενφύρερ των Ες Ες.

Η ζωή της ήταν πιο ευτυχισμένη πριν αλλάξει ο πατέρας της – η Χάνελορ ήταν βέβαιη γι' αυτό. Και η μητέρα της σίγουρα χαμογελούσε περισσότερο.

Πριν ο Ράινερ αρχίσει να δουλεύει για τον Χίτλερ, τα πάρτι σήμαιναν τάρτες με κρέμα στο γρασίδι, στο σπίτι τους στην οδό Λιτσενζίουφα, στο καταπράσινο βερολινέζικο προάστιο Σαρλότενμπουργκ, και κυνήγι θησαυρού και κολύμπι στη λίμνη με την οποία συνόρευε η κομψή τους βίλα. Και η μητέρα της σίγουρα γελούσε περισσότερο σε αυτά.

Τώρα όμως τα πάρτι σήμαιναν κατηφείς άντρες με σκούρες στολές, και η καλύτερη διασκέδαση ήταν όταν έλειπε ο Ράινερ και οι «γυναίκες του σπιτιού» –όπως αποκαλούσε η γιαγιά Αλίς τη μικρή τους παρέα– κατέφευγαν στις δικές τους ιδέες. Η γιαγιά Αλίς, η πολυαγαπημένη μητέρα της Χάνελορ Τάλι και η ίδια η Χάνελορ αποτελούσαν για χρόνια οι τρεις τους μια ζεστή παρεούλα. Η γέννηση της μικρής Λουίζ τον προηγούμενο χρόνο –έπειτα απ' αυτό που η γιαγιά Αλίς είχε περιγράψει ως «υπερβολικά μεγάλο σπαραγμό», αρνούμενη να εξηγήσει τι εννοούσε– είχε δώσει επιπλέον χαρά στην παρέα τους, που πια αριθμούσε τέσσερις. Απ' ό,τι αντιλαμβανόταν η Χάνελορ, οι «γυναίκες» διαμόρφωναν έναν ολοκληρωμένο κόσμο, που η προσφάτως συνεχώς επικριτική παρουσία του πατέρα της κατέστρεφε διαρκώς. Η επίκριση, προφανώς, ήταν κάτι που ταίριαζε απολύτως με την καινούρια στολή του πα-

τέρα της, και σήμερα η Χάνελор ήλπιζε να μη στρεφόταν καταπάνω της.

Οι φωνές και ο θόρυβος των βημάτων γίνονταν σταδιακά όλο και πιο έντονα. Η Χάνελор σταμάτησε να ανησυχεί για το τι θα μπορούσε να εκνευρίσει ή να μην εκνευρίσει τον Ράινερ και πλησίασε λίγο πιο κοντά στις κουρτίνες που φούσκωναν από τον αέρα, πεπεισμένη ότι μπορούσε να ακούσει τα δέντρα να τρέμουν καθώς το πλήθος συνέρρε κατά μήκος της λεωφόρου Σαρλοτενμπούργκερ Σοσί προς την Πύλη του Βρανδεμβούργου.

Η Πύλη. Θα πρέπει να έχουν ήδη φτάσει εκεί. Μπορώ να χάσω τα πάντα, αλλά όχι αυτό!

Από τη στιγμή που ο Ράινερ είχε περιγράψει την πορεία που θα ακολουθούσε η πομπή, η Χάνελор είχε φανταστεί την κάθε σκηνή, ειδικά την εντύπωση που θα προκαλούσαν οι πυρσοί. Πώς οι φλόγες τους θα έκαναν τα δέντρα στο πάρκο Τιεργκάρντεν να χορέψουν, πώς θα μεταμόρφωναν σε χρυσό το μουντό γκρίζο χρώμα των τεσσάρων γιγαντιαίων αλόγων που έμοιαζαν να χιμούν μπροστά, στην κορυφή της Πύλης. Αυτό ήταν ένα θέαμα που λαχταρούσε απεγνωσμένα να δει, όμως πώς ήταν δυνατόν όταν κανείς άλλος δεν κινούνταν και η προσταγή του πατέρα της «δεν πρέπει να βγεις έξω μέχρι να σε καλέσουν να το κάνεις» δεν της άφηνε κανένα περιθώριο να αντιδράσει;

Η Χάνελор κοίταξε γύρω της την πολύβουη αίθουσα. Η μητέρα της ήταν παγιδευμένη ανάμεσα σε δύο τροφάντους, περιποημένους άντρες και τα μάτια της άστραφταν καθώς εκείνοι μιλούσαν πάνω από το κεφάλι της. Ο πατέρας της ήταν στραμμένος σε μια συζήτηση που απορ-

ροφούσε όλο του το ενδιαφέρον. Κανείς δεν της έδινε σημασία. Κανείς δεν θα την πρόσεχε, ακόμα κι αν άρχιζε να κάνει τούμπες, πόσο μάλλον αν γλιστρούσε αθόρυβα έξω. Η Χάνελор είχε μπουχτίσει από τους κανόνες, την αναμονή και από ενήλικες που δεν μπορούσαν να θυμηθούν πώς ήταν να διασκεδάζουν. Έσφιξε πάνω της την κάπα της, διέσχισε στα κλεφτά την αίθουσα και βγήκε έξω.

Δεν είχε ίχνος από χιόνι εκείνη τη μέρα –«σύμφωνα με τις διαταγές του Χίτλερ», είχε ανακοινώσει ο πατέρας της ξεσπώντας σε τρανταχτά γέλια–, όμως το κρύο ήταν σαν χαστούκι και ο παγετός είχε δημιουργήσει ένα κρυστάλλινο διάδημα στην έξω μεριά του πέτρινου μπαλκονιού. Η Χάνελор προχώρησε με ασταθές βήμα προς την περίτεχνα σκαλιστή άκρη του και έριξε μια ματιά από πάνω της.

Η ώρα ήταν σχεδόν εφτά. Ο γεναριάτικος ουρανός θα έπρεπε να ήταν κατάμαυρος ή έστω φωτισμένος αχνά από το φεγγαρόφωτο, εντούτοις είχε μια καρναβαλική λάμψη, όλη η νύχτα ήταν λουσμένη σε μια κίτρινη και κόκκινη αχλή, που την αιφνιδίασε. Όταν η Χάνελор φανταζόταν τους πυρσούς να έρχονται, πίστευε ότι η λάμψη τους θα ανεβοκατέβαινε ανάμεσα στα δέντρα, όπως αναβόσβηναν οι πυγολαμπίδες ανάμεσα στους θάμνους του κήπου που κατέβαινε μέχρι τη λίμνη των Φος. Όμως η πλούσια λάμψη που ξεχυνόταν από κάτω της ήταν κάτι πολύ πιο χειροπιαστό: κινούνταν σε μεγάλα κύματα μεταμορφώνοντας τους δρόμους σε λιωμένο μέταλλο. Κι οι φωνές ήταν πιο πυκνές, η βοή τους είχε μια μουσικότητα τώρα που οι τραγουδιστές ήταν πιο κοντά. Η Χάνελор καθηλώθηκε από τον ρυθμό των τραγουδιών, το δέρμα της ανατρίχιασε, για

εκείνη δεν υπήρχε τίποτε άλλο πέρα από αυτήν την ένταση που ανέβαινε προς το μέρος της.

«Είναι εκπληκτικό, ε; Και ο υπουργός Γκέμπελς κατάφερε να το οργανώσει μέσα σε μια μέρα. Δεν ξέρω αν αυτό με συγκινεί ή με φοβίζει».

Η φωνή ακούστηκε από την πιο σκοτεινή γωνιά του μπαλκονιού. Η Χάνελор αιφνιδιάστηκε και απάντησε χωρίς να σκεφτεί.

«Νόμιζα ότι ήμουν μονάχη μου εδώ έξω. Νόμιζα ότι κανείς άλλος δεν ενδιαφερόταν».

Ο άντρας που της είχε μιλήσει βγήκε από το σκοτάδι και χαμογέλασε. «Δεν πιστεύω πως αυτό είναι αλήθεια. Ο καθένας εκεί μέσα λαχταράει όσο κι εσύ να βρεθεί εδώ έξω, στο μπαλκόνι».

Σίγουρα ο άντρας δεν είχε βρεθεί στην αίθουσα υποδοχής και δεν είχε νιώσει την αδιαφορία εκεί μέσα. Η Χάνελор σήκωσε ψηλά τα μάτια της, μια συνήθεια που είχε αντιγράψει από τη γιαγιά Αλίσ και θύμωνε τόσο τον πατέρα της, που δεν ρίσκαρε να τη χρησιμοποιεί στο σπίτι.

Ο άντρας γέλασε. «Μια κυνική έγινε δεκτή απόψε στο ξενοδοχείο Άντλον; Ε, αυτό είναι απροσδόκητο. Καθώς και το ότι βρίσκεσαι εδώ. Σου επιτρέπουν να βρίσκεσαι τέτοια ώρα στο μπαλκόνι;»

Η Χάνελор κούνησε το κεφάλι της. «Στην πραγματικότητα, όχι. Όμως κανείς δεν αντιλήφθηκε ότι βγήκα έξω».

Το γέλιο του άντρα σταμάτησε το ίδιο απότομα όσο είχε αρχίσει. «Στις μέρες μας δεν μπορείς να είσαι σίγουρη για αυτό. Ούτε να υποθέτεις ποτέ ότι δεν σε παρακολουθεί κανείς». Έριξε μια ματιά προς την μπαλκονόπορτα. «Μάλλον

θα πρέπει να ξαναμπείς μέσα. Δεν είναι καλή ιδέα να σε πιάσουν να αθετείς τους κανόνες· όχι σ' αυτήν την παρέα».

Το να επιστρέψει ξανά μέσα ήταν το τελευταίο πράγμα που ήθελε να κάνει η Χάνελορ, παρόλο που καταλάβαινε ότι η συμβουλή ήταν καλοπροαίρετη.

«Θα προτιμούσα να μην το κάνω. Όμως θα ήθελα να μάθω γιατί πιστεύεις ότι, παρόλο που λαχταρούν να βγουν έξω, φέρονται λες και δεν τους νοιάζει. Οι μεγάλοι πάντοτε λένε το ένα και κάνουν το άλλο – αυτό δεν είναι πολύ χρήσιμο».

Ο άντρας δεν ξαναγέλασε, αλλά ούτε και την έδιωξε από εκεί.

«Όχι, υποθέτω ότι δεν είναι».

Ο άντρας σώπασε και κοίταξε πίσω του τις κουρτίνες που θροίζαν. Κανείς δεν κοίταζε προς το μέρος τους.

«Εντάξει, λοιπόν. Θα σου εξηγήσω τι εννοώ, αν το θέλεις. Όμως πρώτα πες μου κάτι, έχεις ακουστά τον Γιόζεφ Γκέμπελς;»

«Ναι, φυσικά τον έχω ακουστά».

Η Χάνελορ δεν τόλμησε να προσθέσει «και μακάρι να μην ήταν έτσι», αν και από τον τρόπο που ο άντρας είχε προφέρει το όνομα *Γκέμπελς* υποπτεύθηκε ότι κι εκείνος ίσως ένιωθε το ίδιο. Η Χάνελορ έβρισκε τη γερακίσια ματιά του υπουργού τρομακτική. Εντούτοις ο πατέρας της πίστευε ότι ο Γκέμπελς ήταν σωστό φαινόμενο και γι' αυτό ήταν τακτικός επισκέπτης στο σπίτι τους. Αποφάσισε να μην το αναφέρει ούτε αυτό.

«Αυτό είναι καλό. Όλοι θα ακούσουμε πολύ περισσότερα για αυτόν κι είναι καλύτερα να είμαστε προετοιμασμέ-

νοι. Τώρα, αυτό που ίσως να μη γνωρίζεις για τον καινούριο Υπουργό Προπαγάνδας μας είναι πως ό,τι κάνει έχει έναν σκοπό. Αυτή όλη η νύχτα, για παράδειγμα, έχει σκηνοθετηθεί προσεκτικά για να δείξει στον κόσμο πόσο λαοφιλής είναι ο χερ Χίτλερ και ακολουθεί ένα πολύ ακριβές πρόγραμμα. Και γι' αυτό όλοι οι καλεσμένοι περιμένουν μέσα: δεν ήρθε ακόμη η ώρα τους να εμφανιστούν κι αν κάποιος διαταράξει τους πολύτιμους συγχρονισμούς του Γκέμπελς, εκείνος θα τον γδάρει ζωντανό».

Έδειξε με το κεφάλι του προς τα φώτα που πλησίαζαν γοργά. «Πολύ σύντομα η πομπή θα στρίψει στη Βίλχελμ Στράσε και θα παρελάσει από κάτω μας. Λίγο αργότερα ο Χίτλερ θα βγει στο μπαλκόνι της Καγκελαρίας του Ράιχ όλο σεμνότητα, λες και δεν ήταν κάτι που το περίμενε όλη τη μέρα. Και μετά, με την ακρίβεια ρολογιού, οι πιστοί του οπαδοί θα ξεχυθούν από τα ξενοδοχεία και τα υπουργεία για να τον χαιρετήσουν και το πλήθος που περιμένει εκεί κάτω θα αφηνιάσει».

Σιώπησε και κοίταξε πέρα, τους πυρσούς που τώρα έλαμπαν κάτω από την Πύλη του Βρανδεμβούργου. «Όλοι μαζί θα γιορτάσουν μια *ενωμένη* καινούρια Γερμανία. Αν ήμουν ο Αδόλφος, θα πρόσεχα ιδιαίτερα τον Γκέμπελς που τα κανόνισε όλα τόσο λαμπρά. Κανείς δεν χρειάζεται έναν ανταγωνιστή από την πρώτη του μέρα στην εξουσία».

Αίφνης σαν να θυμήθηκε πού βρισκόταν. «Και τώρα μάλλον είπα πάρα πολλά, και θα πρέπει να σταματήσω».

Η Χάνελор δεν μπορούσε να διαφωνήσει μ' αυτό. Η εξήγησή του ήταν πολύ πιο διεξοδική απ' ό,τι περίμενε και όλα αυτά ήταν πολλά για να τα καταλάβει. Και εκτός από

τον Γκέμπελς, ο ίδιος ο πατέρας της θα τον έγδερνε ζωντανό που είπε αυτό το *ενωμένη* σαν να μην το εννοούσε, που χρησιμοποίησε το όνομα *Αδόλφος* σαν να ήταν φιλαράκια και που τόλμησε να μιλήσει για *ανταγωνιστές*. Για τη δεκάχρονη Χάνελορ η πολιτική ήταν ένα μυστήριο που δυσκολευόταν να ξεδιαλύνει, όμως είχε αρχίσει να καταλαβαίνει τι είδους άνθρωποι εξαγρίωναν τον πατέρα της, κι αυτός ο άντρας, με τον κοροϊδευτικό του τόνο, σίγουρα αυτό θα κατάφερνε να κάνει. Οποιοσδήποτε έλεγε κάτι αρνητικό για τους Εθνικοσοσιαλιστές και τις τακτικές τους το κατάφερνε αυτό. Ο Ράινερ δεν ήταν απλός θαυμαστής του Χίτλερ, ήταν... η Χάνελορ πάσχισε να θυμηθεί τη λέξη που χρησιμοποιούσε η γιαγιά της για τον γιο της – αυτό ήταν: *ζηλωτής*. Είχε φορέσει τη στολή του των Ες Ες, είχε αλλάξει το *γεια σας* σε *Χαίρε, Νίκη*, κι είχε γίνει άλλος άνθρωπος. Η Χάνελορ δεν ήταν καθόλου σίγουρη ότι της άρεσε κάτι τέτοιο. Η αλλαγή πάνω του ήταν υπερβολικά βάνουση.

Ο πατέρας της –όπως και η γεμάτη αγκαλιές μητέρα της– πάντοτε ήταν μια σίγουρη και στοργική παρουσία στη ζωή της. Καθ' όλη την παιδική της ηλικία τον θυμόταν προσηνή, έτοιμο να την ανταμείψει, χαιρόταν να της προσφέρει δώρα και τον χρόνο του. Όμως πια δεν ήταν έτσι. Είχε γίνει κατηφής και αγέλαστος και όσο πιο ψηλά ανέβαινε στην ιεραρχία του κόμματος τόσο πιο σκληρά και απότομα φερόταν. Πια τίποτε δεν τον ευχαριστούσε, ούτε και η Χάνελορ. Είχε γίνει εμμονικός με το φαίνεσθαι και τη θέση του καθενός στην ιεραρχία. Επέκρινε την Τάλι γιατί ήταν «ευαίσθητη» και δεν προσπαθούσε να μοιάσει στις συζύγους εκείνες που «συμμετείχαν στο Κόμμα» με

μεγαλύτερο ενθουσιασμό, όπως η Μάγδα Γκέμπελς που δεν έχανε ευκαιρία να ανεμίζει τη σημαία με τη σβάστικα. Επέκρινε τη Χάνελор γιατί ήταν κορίτσι κι όχι ο γιος που δήλωνε σε όλους ότι λαχταρούσε να είχε αποκτήσει. Και όποιον δεν συντασσόταν ολοκληρωτικά με την καινούρια του πίστη τον απέρριπτε εξίσου ολοκληρωτικά. Ο Ράινερ είχε αλλάξει – και είχε αναγκάσει και το σπιτικό του να αλλάξει μαζί του. Τώρα έκρινε ό,τι έκανε ο ίδιος, κι επομένως κι η οικογένειά του, με βάση το «όραμα του Χίτλερ για τη Γερμανία», οι κανόνες του οποίου είχαν γίνει το καινούριο ευαγγέλιο της οικογένειας. Η ζωή στο σπίτι των Φος είχε γίνει λιγότερο ευχάριστη και πολύ πιο περίπλοκη.

Η Χάνελор δεν ήταν και τόσο σίγουρη για το τι σήμαινε αυτός ο συνεχώς μεταβαλλόμενος κόσμος. Ήξερε πως την πλήγωνε που δεν ήταν πια η αδυναμία του πατέρα της και που ο κατάλογος με τα πράγματα που πια εκείνος δεν ανεχόταν όλο και μεγάλωνε. Φίλοι με τους οποίους έπαιζε μαζί τους από μωρό παιδί τώρα ήταν ξαφνικά ακατάλληλοι. Υπηρέτες που είχαν υπηρετήσει την οικογένειά της από τον καιρό που το σπίτι ανήκε ακόμη στον παππού της είχαν απολυθεί μέσα σ' ένα βράδυ. Δεν μπορούσε να τον ρωτήσει τίποτε, και τίποτε δεν της εξηγούσε· τα πάντα ήταν διαταγή. Όταν ο Ράινερ άρχισε να έχει καραμέλα την παράξενη φράση «κακό αίμα», σαν να ήταν πάντα μέρος του λεξιλογίου του, η γιαγιά Αλίς –που αρχικά είχε αρνηθεί να κρύψει την περιφρόνησή της για το Κόμμα, όσο κι αν αυτό εξαγρίωνε τον γιο της– άρχισε να βροντάει τις πόρτες πίσω της. Επομένως, κάποιος που μιλούσε τόσο απροκάλυπτα όσο ο άντρας στο μπαλκόνι δεν θα τολμούσε να

πλησιάζει ούτε σ' ένα μίλι απόσταση από τον πατέρα της, πόσο μάλλον να στέκεται τόσο κοντά στη Χάνελор.

Το κορίτσι έριξε το βάρος της στο άλλο ξεπαγιασμένο πόδι της. Ήξερε ότι έπρεπε να γυρίσει στην αίθουσα και ήταν σχεδόν σίγουρη ότι θα έπρεπε να αναφέρει τον άντρα, αλλά... Αυτός ήταν διαφορετικός, κι αυτό της κινούσε το ενδιαφέρον, έτσι έμεινε.

«Πώς τα ξέρεις όλα αυτά; Για τον Γκέμπελς και τον προγραμματισμό τους και για το πώς θα πρέπει ο καθένας να συμπεριφερθεί; Και γιατί βρίσκεσαι εδώ έξω, αν δεν πρέπει να είναι κανείς;»

«Γιατί είναι η δουλειά μου να το κάνω, ή τουλάχιστον είναι για την ώρα. Ποιος ξέρει τι θα φέρει το αύριο».

Ο άντρας έκανε στην άκρη και έδειξε έναν τρίποδα που ήταν στημένος πίσω του, στη γωνία απέναντι. «Θα έπρεπε να σου είχα συστηθεί. Με λένε Έζρα Στάιν και δεν είμαι καλεσμένος, είμαι φωτογράφος. Βρίσκομαι εδώ για να καταγράψω αυτήν την εκδήλωση αυθόρμητου εορτασμού για τους επερχόμενους ή για τις αυριανές εφημερίδες, που ίσως να σημαίνουν ή να μη σημαίνουν το ίδιο».

Η Χάνελор είχε αρχίσει να κουράζεται κάπως από αυτόν τον συγκεχυμένο τρόπο που της εξηγούσε τα πράγματα και που έμοιαζε να είναι γεμάτος υπαινιγμούς, τους οποίους δεν ήταν σίγουρη πώς να ερμηνεύσει. Επίσης δεν καταλάβαινε αν ο χλευασμός που φαινόταν πίσω από τα λόγια του είχε στόχο του και την ίδια.

«Γιατί πρέπει να μιλάς με γρίφους; Ακούγεσαι λες και δεν συμπαθείς κανέναν εδώ πέρα, ούτε και τη δουλειά σου. Αν είναι έτσι, γιατί δεν το λες; Γιατί την κάνεις;»

Ο χερ Στάιν ξαφνικά φάνηκε να μην είναι πια και τόσο σίγουρος για τον εαυτό του. «Δεν μισώ τη δουλειά μου. Οι άνθρωποι εδώ πέρα είναι ένα θέμα, αλλά η δουλειά μου είναι κάτι διαφορετικό. Μου επιτρέπει να βλέπω πράγματα...» Σταμάτησε και πετάχτηκε μέχρι τη φωτογραφική μηχανή καθώς ο χτύπος ενός τυμπάνου ακούστηκε έξαφνα όχι πολύ παρακάτω.

Η Χάνελορ έσκυψε ξανά πάνω από το μπαλκόνι με τις αισθήσεις της το ίδιο τεντωμένες με τις δικές του. Η πομπή τώρα κινούνταν πιο γρήγορα, οι πρώτες της σειρές ήδη ξεχύνονταν μέσα από την Πύλη. Οι παρελαύνοντες ήταν στριμωγμένοι ο ένας δίπλα στον άλλον, τα πόδια τους που χτυπούσαν δυνατά τη γη επαναλάμβαναν τον κρότο των τυμπάνων που δονούσε τον αέρα. Η Χάνελορ τεντώθηκε μπροστά και το χέρι της ασυναίσθητα απλώθηκε προς τους αναμμένους πυρσούς.

«Θέλεις να δεις καλύτερα;» Ο χερ Στάιν σταμάτησε να τραβάει φωτογραφίες και έγνεψε στη Χάνελορ να πλησιάσει τον τρίποδα. «Η ταχύτητα του κλείστρου και το φως είναι ρυθμισμένα. Το μόνο που έχεις να κάνεις είναι να κοιτάξεις μέσα από εδώ και να βρεις τη σωστή εικόνα».

Η Χάνελορ έριξε μια ματιά πίσω της, στην μπαλκονόπορτα. Κανείς δεν κοιτούσε. Πλησίασε κι άλλο τη φωτογραφική μηχανή, έγειρε πάνω από το στόχαστρο και κρατήθηκε να μην τιναχτεί ξαφνιασμένη όταν εκτυφλωτικοί πυρσοί όρμησαν μεγεθυμένοι προς το μέρος της.

«Δεν καταλαβαίνω. Εικόνα δεν είναι ό,τι μου δείχνει η κάμερα;»

Η κοπέλα περίμενε όσο ο φωτογράφος έπαιρνε τη θέση

της και ξαναρύθμιζε τη μηχανή και τα δάχτυλά του πετούσαν από το ένα κουμπί στο επόμενο. Όταν της έγνεψε να πάει πίσω από τον τρίποδα, οι φλόγες είχαν χαθεί και στη θέση τους πρόσωπα γέμιζαν το κάδρο.

«Όχι, καθόλου. Εσύ επιλέγεις τι θα δεις. Με τα μάτια σου, φυσικά, αλλά και με τα συναισθήματά σου: με την καρδιά σου ή με το στομάχι σου – όπως επιλέξεις να το ονομάσεις. Ίσως γι' αυτό με ακούς έτσι μπερδεμένο: Μπορεί να μη μου αρέσει πάντοτε το θέμα που με πληρώνουν να φωτογραφίσω, όμως αγαπώ αυτό που κάνω και το αποτέλεσμα της δουλειάς μου».

Η κόρη του διοικητή

Βερολίνο, 1933: Η δεκάχρονη Χάνι Φος στέκεται δίπλα στον πατέρα της Ράινερ, παρακολουθώντας τους εορτασμούς που σηματοδοτούν την άνοδο του Αδόλφου Χίτλερ στην εξουσία. Καθώς οι αναμμένοι πυρσοί χάνονται στο βάθος του δρόμου, τα ευτυχισμένα παιδικά της χρόνια αλλάζουν για πάντα. Ο πολυαγαπημένος της πατέρας διαφθείρεται μέσα από τη νέα του θέση ως διοικητής ενός διαβόητου στρατοπέδου συγκέντρωσης.

1945: Η Χάνι, με νέα ταυτότητα πλέον, κρύβεται από τον πατέρα της στα προάστια του Βερολίνου. Μυστικά εμφανίζει τις φωτογραφίες που είχε τραβήξει για να δημοσιοποιήσει τα εγκλήματά του και τη φρίκη που επικρατούσε στο στρατόπεδο συγκέντρωσης. Όμως, το σχέδιό της απειλείται όταν ανακαλύπτει ένα πτώμα κρυμμένο σε κάποιο βομβαρδισμένο κτίριο και γνωρίζει τον Φρέντι, τον νεαρό ντετέκτιβ που έχει αναλάβει την υπόθεση.

Θα μπορέσει η ένταση στα μάτια του να αποσπάσει τη Χάνι από τον αγώνα της για εξιλέωση; Ή θα τη σταματήσει ο πατέρας της την ημέρα που σχεδιάζει να παραδώσει τις ενοχοποιητικές φωτογραφίες στους Συμμάχους;

Ο Ράινερ Φος έχει υιοθετήσει πλέον μια καινούρια, πανίσχυρη ταυτότητα και την απειλεί πως η ζωή της κινδυνεύει αν αποκαλύψει ποιος στ' αλήθεια είναι. Η Χάνι βρίσκεται μπροστά σε ένα τρομερό δίλημμα, ανάμεσα στο παρελθόν που την κατατρύχει και σε μια καινούρια ζωή δίπλα στον Φρέντι...